

Hodnocení: 4 body – pěkné, byť i tady zůstává trochu v pozadí, co přesně Lynchovi na reflexivitě vadí, zejména na té „radikální“; ale s výjimkou té jedné trochu zamotané věty je to dost srozumitelně a přesně napsané

Eva Tročilová

SOC400 Věda, technologie a politika

doc. PaedDr. Zdeněk Konopásek, Dr.

Příprava č.2

LYNCH, Michael (2000): Against Reflexivity as an Academic Virtue and Source of Privileged Knowledge. *Theory, Culture & Society*, 17 (3): 26-54

ALTERNATIVNÍ NÁZEV:

Proti pojetí reflexivity jako individuálního úsilí

SHRNUTÍ POINTY TEXTU:

Jak již samotný název textu naznačuje, Lynch se zaměřuje na koncept reflexivity na poli sociálních věd, přičemž odmítá chápat reflexivitu jako nějakou specifickou výsadu vědců či jako ctnost vědecké teorie jako takové. Lynch vlastně vůbec odmítá považovat reflexivitu za nějaké vědomé individuální úsilí. Podle něj nelze chápat reflexivitu jako individuální schopnost aktérů, ale spíše jako něco, co se odehrává v rámci vztahů mezi těmito aktéry. Lynch proto navrhuje využití etnometodologického pojetí reflexivity, ve kterém je reflexivita obsažena již v samotné povaze jednání aktérů. Toto jednání spočívá především v aktéry sdílených praktikách, které nejen skrze jazyk, ale také za pomoci obyčejného selského rozumu vytváří aktéry sdílený sociální řád. Aby byli aktéři pochopeni, není podle Lynche třeba, aby vyjmenovávali a reflektovali všechny okolnosti svého jednání. Naopak – je to právě zamlčení kontextu či posun významu tohoto kontextu, co vypovídá o tom, jak aktéři reflektovali své jednání, aby mohli být pochopeni. A právě zde vidí Lynch rozdíl mezi běžnou reflexivitou (*mundane reflexivity*), která nepředpokládá, že by existovala nějaká zamlčovaná skutečnost, a reflexivitou referenční (*referential reflexivity*), která chápe toto zamlčování jako něco, co poukazuje na schopnost aktérů reflektovat kontext svého jednání.

